

Oikeusalan ammatit - Ranska

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [fr](#).

Seuraavassa esitetään yleiskatsaus oikeusalan eri ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Tuomarit ja syyttäjät

Organisaatio

Ranskassa ilmaisu *magistrat* viittaa sekä tuomareihin (*magistrat du siège*) että syyttäjiin (*magistrat du parquet*); nimitykset juontuvat siitä, että tuomarit yleensä istuvat oikeussalissa, kun taas syyttäjät esiintyvät seisten.

Tuomarit ratkaisevat heille esitettyjä **riita-asioita**, kun taas **syyttäjien tehtävänä on puolustaa yhteiskunnan etua ja valvoa lakien noudattamista**. Tuomarien ja syyttäjien asemaa säännellään 22 päivänä joulukuuta 1958 annetulla hallituksen määräyksellä N:o 58-1270, sellaisena kuin se on muutettuna tuomarien ja syyttäjien oikeudellista asemaa koskevaksi organiseksi laiksi. Näiden säännösten mukaisesti on noudatettava näiden oikeusalan ammattien yhtenäisyyden periaatetta (1 §), mikä tarkoittaa sitä, että sama henkilö voi virkauransa aikana toimia sekä tuomarina että syyttäjänä. Periaate on vahvistettu 11 päivänä elokuuta 1993 annetulla perustuslakituomioistuimen (*Conseil constitutionnel*) päätöksellä. Perustuslain 66 §:n mukaan tuomarit ja syyttäjät ovat oikeusviranomaisia, joiden tehtävänä on valvoa yksilön vapauksien toteutumista. Tuomarien ja syyttäjien asemat eroavat toisistaan sikäli, että tuomareilla ei ole hierarkkista esimiestä eikä heitä voi erottaa virasta, eli heitä ei voida siirtää toiseen tehtävään ilman heidän suostumustaan.

Tuomarit ja syyttäjät otetaan **oikeuslaitoksen palvelukseen useimmiten virkakilpailun kautta**. Ensimmäiseen virkakilpailuun voivat osallistua hakijat, jotka ovat suorittaneet oikeustieteen maisterintutkinnon, mikä edellyttää ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen vähintään neljän vuoden opiskelua. Kilpailun läpäisseet hakijat nimitetään oikeuslaitokseen avustajiksi (*auditeur de justice*), minkä jälkeen nämä tulevat tuomarit ja syyttäjät saavat saman koulutuksen erityisessä oppilaitoksessa (*Ecole nationale de la magistrature*, ENM). Tuomari tai syyttäjä voidaan myös nimittää näihin tehtäviin suoraan. ENM:ssä suoritettua koulutuksen jälkeen uudet tuomarit ja syyttäjät nimitetään jonkin tuomioistuimen palvelukseen.

Tuomioistuinten ylimmät virkamiehet (tuomioistuimen puheenjohtaja ja pääsyyttäjä) hoitavat oikeudellisten tehtäviensä ohella myös hallinnollisia tehtäviä (he mm. määräävät oikeudenistuntojen päivämäärät).

Vuoden 2013 alussa Ranskassa oli **8 090 tuomaria ja syyttäjää**, joista 7 769 toimi oikeuslaitoksen palveluksessa.

Korkein tuomarineuvosto

Korkeimmasta tuomarineuvostosta (*Conseil supérieur de la magistrature*) säädetään perustuslain 65 §:ssä. Korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoa ja tehtävänimikkeitä muutettiin 23 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla perustuslain tasoisella lailla, jonka mukaan myös yksityiset oikeussubjektit voivat kääntyä tuomarineuvoston puoleen. Tasavallan presidentti ei enää kuulu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Toimivalta käsitellä tuomareita koskevia asioita kuuluu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanolle, jonka puheenjohtajana toimii kassaatiotuomioistuimen presidentti. Tähän kokoonpanoon kuuluu lisäksi viisi tuomaria ja yksi syyttäjä, yksi Ranskan korkeimman hallinto-oikeuden (*Conseil d'Etat*) nimeämä neuvonantaja, yksi asianajaja sekä kuusi muuta pätevää jäsentä, jotka eivät saa olla parlamentin, oikeuslaitoksen eivätkä minkään hallintoelimen palveluksessa. Tasavallan presidentti, kansalliskokouksen puhemies ja senaatin puhemies nimeävät kukin kaksi näistä jäsenistä.

Toimivalta käsitellä syyttäjiä koskevia asioita kuuluu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanolle, jonka puheenjohtajana toimii kassaatiotuomioistuimen *procureur général*, joka vastaa lähinnä Suomen valtakunnansyyttäjää. Tähän kokoonpanoon kuuluu lisäksi viisi syyttäjää ja yksi tuomari sekä edellä mainitut korkeimman hallinto-oikeuden edustaja, asianajaja ja kuusi muuta pätevää jäsentä.

Se korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano, jolla on toimivalta käsitellä tuomareita koskevia asioita, tekee ehdotukset tuomarien nimittämiseksi kassaatiotuomioistuimeen, muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi ja alioikeuksien (*tribunal de grande instance*) puheenjohtajaksi. Muut tuomarit nimitetään tuomarineuvoston **puoltavan lausunnon** perusteella.

Sama korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano toimii myös **kurinpitolautakuntana** (*conseil de discipline*) tuomareita koskevissa asioissa. Tällöin siihen kuuluu lisäksi se tuomari, joka kuuluu syyttäjiä koskevia asioita käsittelevään korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Syyttäjiä koskevia asioita käsittelevä korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano antaa lausuntonsa syyttäjien nimittämisestä. Sama kokoonpano antaa lausuntonsa myös syyttäjiä koskevista kurinpidollisista seuraamuksista. Tällöin siihen kuuluu perustuslain 65 §:n kolmannessa momentissa tarkoitettujen jäsenten lisäksi myös se syyttäjä, joka kuuluu tuomareita koskevia asioita käsittelevään korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Syyttäjälaitosta (*ministère public*) edustavat **syyttäjät**, joiden tehtävänä on edustaa yhteiskuntaa ja puolustaa sen etua valvomalla, että lainsäädäntöä noudatetaan.

Lukuun ottamatta kassaatiotuomioistuimen (*Cour de cassation*) yhteydessä toimivaa valtakunnansyyttäjää (*procureur général*), joka on erikoistapaus, syyttäjän toimi on järjestetty Ranskassa hierarkkisen pyramidirakenteen muotoon. Organisaatiota johtaa oikeusministeri (*Garde des Sceaux*). Rikosprosessilain 30 §:ssä säädetään, että oikeusministeri toteuttaa hallituksen määrittämää syyttäjälaitoksen toimintalinjaa. Oikeusministeri valvoo, että tätä linjaa noudatetaan yhdenmukaisella tavalla koko tasavallan alueella. Tätä varten hän antaa syyttäjille toimintalinjaa koskevia yleisiä ohjeita.

Jokaisen alioikeuden yhteydessä toimii **pääsyyttäjä** (*procureur de la République*), jonka alaisuudessa työskentelevät apulais- ja varasyyttäjät ja kaikkien edellä mainittujen sijaiset. Pääsyyttäjä jakaa työtehtävät alaisilleen. Pääsyyttäjä itse toimii *procureur généralin* valvonnassa ja tämän johdolla.

Hierarkkista organisaatiota lukuun ottamatta syyttäjälaitos on **jakamaton**, mikä tarkoittaa, että sijaisena toimiva syyttäjä ei tarvitse esimieheltään erillistä valtuutusta toimenpiteiden toteuttamiseen, ja kaikki hänen toimenpiteensä velvoittavat koko syyttäjälaitosta.

Tehtävät

Syyttäjien tehtävät liittyvät olennaisilta osiltaan **rikosoikeuteen**. Syyttäjät johtavat **rikostutkintaa** ja laativat kaikki rikosten tutkintaa varten tarvittavat asiakirjat tai pyytävät asianomaisia tahoja laatimaan ne. Lisäksi syyttäjä arvioi, onko rikosoikeudellisissa asioissa tarpeen aloittaa tutkinta (rikosoikeudellisen tutkinnan aloittaminen, asian siirtäminen toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai asian käsittelyn lopettaminen). Syyttäjän velvollisuus on osallistua asian käsittelyyn tuomioistuimessa esittämällä suullisia havaintoja (tosiseikoista, epäillyn henkilöstä ja seuraamuksesta) sen mukaan, mitä hän katsoo asianmukaisen oikeudenhoidon edellyttävän. Lisäksi syyttäjän tehtäviin kuuluu seuraamusten täytäntöönpano.

Syyttäjän tehtävänä on myös **suojella** vaaratilanteessa olevia **alaikäisiä**, minkä lisäksi hänellä on eräitä siviilioikeudellisia tehtäviä, jotka liittyvät mm. henkilön oikeudelliseen asemaan (esim. siviilisäädyn muutokset), sekä tiettyjä hallinto-oikeuteen (esim. anniskelu-, julkaisu- ja kotimyyntiluvat) ja kauppaoikeuteen (esim. maksukyvyttömyysmenettely) liittyviä tehtäviä.

Tuomarien asemaa ja tehtäviä käsitellään lähemmin yleisten tuomioistuinten yhteydessä.

Maallikotuomarit

Paikallistuomarit (*Juges de proximité*)

Paikallistuomarien tehtävä perustettiin 9 päivänä syyskuuta 2002 säädetyllä lailla (*loi d'orientation et de justice*), jota on täydennetty 26 päivänä tammikuuta 2005 annetulla lailla nro 2005-47. Nämä tuomarit nimitetään tehtävänsä korkeimman tuomioneuvoston puoltavan lausunnon perusteella seitsemäksi vuodeksi. Toimikautta ei voida uusia. Heidän toimintaansa säännellään, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, edellä mainitulla 2 päivänä joulukuuta 1958 annetulla hallituksen määräyksellä N: o 58-1270.

Paikallistuomarit hoitavat **joitakin tuomioistuinten tuomareille kuuluvia tehtäviä**. Siviilioikeuden alalla heillä on toimivalta ratkaista velvoiteoikeudellisia ja irtaimen esineeseen kohdistuvia oikeuksia koskevia kanteita, joiden arvo on alle 4 000 euroa, paitsi jos asia kuuluu vähäisiä riita-asioita käsittelevän tuomioistuimen (*tribunal d'instance*) toimivaltaan. Lisäksi heillä on **rikosoikeuden** alalla toimivalta määrätä sakkoja neljään alimpaan luokkaan kuuluvista rikkomuksista, toimia avustajana (*assesseur*) rikostuomioistuimessa ja vahvistaa seuraamukset, joista syyttäjä ja syytetty ovat sopineet ilman oikeudenkäyntiä (*composition pénale*).

Vuoden 2013 alussa Ranskassa oli 452 paikallistuomaria.

Työtuomioistuinten jäsenet (*conseillers prud'hommes*)

Työtuomioistuinten jäsenet valitaan tehtävänsä **viideksi vuodeksi**. He edustavat joko työnantajia tai palkansaajia eri aloilta (maatalous, teollisuus, kauppa, johtotehtävät jne.). Vaalit järjestetään suhteellisenä listavaalina suljetuin listoin. Ehdokkaiden on oltava vähintään 21 vuotta täyttäneitä Ranskan kansalaisia, joilla on täydet kansalaisoikeudet.

Äänioikeus on kaikilla 16 vuotta täyttäneillä palkansaajilla ja työnantajilla, jotka harjoittavat ammattitoimintaa tai joilla on oppisopimuskoulutus tai jotka ovat työttömänä omasta tahdostaan riippumatta.

Vakuutustuomioistuinten jäsenet

Vakuutustuomioistuimen (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) jäsenet nimittää tähän tehtävään **kolmeksi vuodeksi** kunkin vakuutustuomioistuimen tuomiopiirin muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja listalta, jonka nuorisoo-, urheilu- ja yhteiskunnallista koheesiota koskevien asioiden aluejohtaja laatii suurimpien ammattijärjestöjen ehdotuksen pohjalta.

Työkyvyttömyyttä koskevia riita-asioita käsittelevien tuomioistuinten jäsenet

Työkyvyttömyyttä koskevia riita-asioita käsittelevien tuomioistuinten (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) jäsenet nimittää tähän tehtävään **kolmeksi vuodeksi** kunkin tällaisen tuomioistuimen tuomiopiirin muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja listalta, jonka nuorisoo-, urheilu- ja yhteiskunnallista koheesiota koskevien asioiden aluejohtaja laatii suurimpien ammattijärjestöjen ehdotuksen pohjalta.

Nuorisotuomioistuinten jäsenet

Nuorisotuomioistuinten (*tribunal pour enfants*) jäsenet nimitetään tehtävänsä neljäksi vuodeksi oikeusministerin toimesta. Jäsenet hakeutuvat tehtävään nuorisokysymyksiä kohtaan tuntemansa mielenkiinnon ja pätevyytensä perusteella, ja heidät valitaan tehtävään ehdokaslistalta, jonka laatii muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja.

Maatuomioistuinten jäsenet

Maatuomioistuinten (*tribunal paritaire des baux ruraux*) jäsenet edustavat maanvuokraajia ja vuokranantajia. Molempia valitaan tehtävään yhtä monta kuudeksi vuodeksi vaaliluettelosta, jonka prefekti (*préfet*) eli maaherra vahvistaa valmistelulautakunnan ehdotuksen perusteella.

Kauppantuomioistuinten tuomarit

Kauppantuomioistuinten (*tribunal de commerce*) tuomarit ovat elinkeinonharjoittajien keskuudestaan valitsemia edustajia.

Heidät nimitetään tehtävään kaksivaiheisella vaalilla, josta säädetään kauppalain L. 723-1–L. 723-14 ja R. 723-1–R. 723-31 pykälässä.

Äänioikeutettuja ovat kauppatuomioistuimen nykyiset ja entiset tuomarit sekä ns. valtuutetut jäsenet (*délégués consulaires*). Viimeksi mainitut ovat itsekin elinkeinonharjoittajia, ja heidät valitaan viideksi vuodeksi suorittamaan ainoana tehtävään kauppatuomioistuinten tuomarien valinta.

Kauppatuomioistuimen tuomarit nimitetään tehtävänsä ensin kahdeksi vuodeksi, minkä jälkeen toimikauden kesto on neljä vuotta. Perättäisten toimikausien määrä on rajattu neljään. Neljän toimikauden jälkeen kauppatuomioistuimen tuomarit menettävät vaalikelpoisuutensa vuoden ajaksi.

Kauppatuomioistuimen tuomarien vaali järjestetään joka vuosi lokakuun kahden ensimmäisen viikon aikana kaikissa tuomiopiireissä, joissa on paikkoja täytettävänä.

Tuomioistuimen kirjaajat

Tuomioistuimen kirjaaja (*greffier*) on eräänlainen **oikeusprosessin teknikko**, joka avustaa tuomaria tuomiovallan käyttöön liittyvien asiakirjojen käsittelyssä. Hänen tehtävänä on todistaa oikeaksi ja mitätöinnin uhalla varmentaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat silloin kun laissa niin säädetään.

Kirjaaja tekee yhteistyötä sekä tuomarin että syyttäjän kanssa avustamalla näitä asiakirjakansioiden laatimisessa ja asiakirjatutkimusten suorittamisessa. Hän myös ottaa vastaan yleisön edustajia ja antaa näille näiden tarvitsemia tietoja. Lisäksi kirjaaja opettaa tulevia kirjaajia ammattiin erityisessä oppilaitoksessa (*Ecole nationale des greffes*).

Kirjaajat hoitavat tehtäviään pääasiallisesti **tuomioistuinten eri yksiköissä**. Tuomioistuimen laajuudesta ja organisaatiosta riippuen kirjaajalla saattaa olla johtotehtäviä kirjaamon päällikkönä, varapäällikkönä tai yksikönpäällikkönä.

Asianajajat

Asianajajat (*avocats*) ovat oikeusalan ammattilaisia, jotka hoitavat tehtäviään riippumattomasti, itsenäisinä ammatinharjoittajina. Heidän asemaansa säätelevät pääasiallisesti 31 päivänä tammikuuta 1971 annettu laki N:o 71-1130, jolla uudistettiin eräitä oikeusalan ammatteja koskevaa sääntelyä, ja asianajajan ammatista 27 päivänä marraskuuta 1991 annettu asetus N:o 91-1197. Asianajajan ammattia on uudistettu yhdistämällä asianajajan ja oikeudellisen neuvonantajan (*conseil juridique*) toimenkuvat muuttamalla vuoden 1971 lakia 31 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla N:o 90-1259 ja sen toimeenpanoasetuksilla.

Asianajajan toimenkuva muodostuu lähinnä kahdesta tehtävästä, jotka ovat oikeudellinen neuvonta ja puolustus.

Edellä mainitun, 31 päivänä joulukuuta 1971 annetun lain 4 §:n 1 momentin nojalla asianajajilla on lähes yksinomainen oikeus avustaa ja edustaa osapuolia tuomioistuimessa ja muissa oikeudellisissa tai kurinpitoelimissä niiden luonteesta riippumatta.

Asianajajilla ei ole kansallisen tason ammattijärjestöä, sillä asianajajat haluavat varmistaa, että kaikki paikalliset ammattiyhdistykset (*barreau*) ovat yhtäläisesti edustettuina. Ranskassa ja siihen kuuluvilla merentakaisilla alueilla on yhteensä 161 asianajajayhdistystä, jotka toimivat alioikeuksien yhteydessä. Puheenjohtajan (*bâtonnier*) ohella niiden hallinnosta vastaa ammattikuntaneuvosto, joka käsittelee kaikkia ammatin harjoittamiseen liittyviä kysymyksiä ja valvoo, että asianajajat noudattavat heille asetettuja velvollisuuksia, sekä puolustaa heidän oikeuksiaan.

Kansallinen asianajajaliitto (*Conseil national des barreaux*) on 31 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (15 §) perustettu yleishyödyllinen yhteisö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja jonka tehtävänä on edustaa asianajajien ammattikuntaa viranomaisissa ja valvoa ammattikuntaa koskevien sääntöjen ja käytänteiden yhdenmukaistamista.

Kansallisen asianajajaliiton internet-sivustolla on maksutta saatavilla lisätietoja ammattikunnan organisaatiosta ja siihen liittyvistä ajankohtaisista asioista sekä luettelo kaikkien Ranskan paikallisten ammattiyhdistysten jäsenistä. Useimmilla suurilla ammattiyhdistyksillä on omat maksuttomat internet-sivut, joiden osoitteet ovat saatavilla kansallisen asianajajaliiton yhteystietoluettelossa.

Ranskan korkeimmassa hallinto-oikeudessa (*Conseil d'Etat*) ja kassaatiotuomioistuimessa toimivat asianajajat muodostavat erillisen ammattikunnan: he ovat oikeuslaitoksen alaisuuteen kuuluvia virkamiehiä, jotka oikeusministeri nimittää virkaan. Näillä asianajajilla on yksinoikeus edustaa päämiehiään näissä tuomioistuimissa, silloin kun oikeudellisen edustajan käyttö on pakollista. Heidän asemaansa säätelevät 10 päivänä syyskuuta 1817 annettu hallituksen päätös, jolla otetaan käyttöön Conseil d'Etat'n ja kassaatiotuomioistuimen erityisten asianajajien ammattikunta, 28 päivänä lokakuuta 1991 annettu asetus N:o 91-1125, joka koskee tähän ammattikuntaan pääsyn edellytyksiä, sekä 11 päivänä tammikuuta 2002 annettu asetus N:o 2002-76 tätä ammattikuntaa koskevista kurinpitösäännöistä.

Conseil d'Etat'n asianajajien virkojen määräksi on 10 päivänä heinäkuuta 1814 annetulla hallituksen päätöksellä vahvistettu 60. Oikeusministerille on kuitenkin 22 päivänä huhtikuuta 2009 annetulla asetuksella annettu oikeus perustaa Conseil d'Etat'han ja kassaatiotuomioistuimeen uusia asianajajanvirkoja moitteettoman oikeudenhoidon varmistamiseksi ottaen erityisesti huomioon näissä tuomioistuimissa käsiteltävien riita-asioiden määrä.

Nämä asianajajat muodostavat oman ammattikuntansa, jota johtaa puheenjohtaja 11-jäsenisen ammattikuntaneuvoston avustamana. Ammattikuntajärjestö vastaa sekä kurinpitotehtävistä että ammattikunnan edustamisesta.

Nämä tiedot ovat saatavilla myös [Conseil d'Etat'n ja kassaatiotuomioistuimen asianajajien yhdistyksen](#) internet-sivustolla.

Onko tällä alalla olemassa tietokanta?

Kansallinen asianajajaliitto pitää yllä tietokantaa, joka perustuu **Ranskassa toimivien paikallisten asianajajayhdistysten jäsenluetteloihin**.

Ovatko nämä tiedot saatavilla maksutta?

[Kansallisen asianajajaliiton](#) internet-sivuston käyttö on maksutonta.

Notaarit

Organisaatio

Notaarit (*notaires*) ovat oikeuslaitoksen alaisia **valtion virkamiehiä**, jotka nimitetään virkaansa oikeusministerin asetuksella. He harjoittavat kuitenkin ammattiaan itsenäisesti. Heidän asemaansa säätelevät vallankumouskalenterin Ventôse-kuun 25 päivänä vuonna XI (maaliskuussa 1803) annettu laki, 2 päivänä marraskuuta 1945 annettu hallituksen määräys N:o 45-2590 ja 19 päivänä joulukuuta 1945 annettu asetus N:o 45-0117, jotka koskevat notaarien ammattikunnan asemaa, sekä 5 päivänä heinäkuuta 1973 annettu asetus N:o 73-609 notaarien koulutuksesta ja notaarin ammattiin pääsystä ja 8 päivänä maaliskuuta 1978 annettu asetus N:o 78-262 notaarien palkkioiden vahvistamisesta.

Notaarien ammattikunta on järjestäytynyt departementtien tasolla **notaariliitoksi** (*chambres des notaires*) ja alueiden tasolla neuvostoiksi (*conseils régionaux*), joiden tehtävänä on valvoa toimialueensa notaarien toimintaa ja toimia tarvittaessa kurinpitoelimenä. Ammattikuntaa edustaa viranomaisissa **notaarien ylin neuvosto** (*conseil supérieur du notariat*).

Lisäksi notaarien ylin neuvosto ehkäisee ja sovittelee ammatillisia riita-asioita eri alueneuvostoihin kuuluvien notaarien kesken. [Notaarien ylin neuvosto](#) pitää yllä internet-sivustoa, jossa kerrotaan ammattikunnan tehtävistä. Sivustolla on myös **notaarien, notaariliittojen ja alueneuvostojen yhteystietoluettelot**.

Tehtävät

Notaareilla on **toimivalta antaa virallisia asiakirjoja**, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia ilman että niitä tarvitsee vahvistaa tuomioistuimen päätöksellä.

He voivat myös antaa **oikeudellista neuvontaa** sekä yksityishenkilöille että yrityksille riippumatta siitä, liittykö neuvonta virallisten asiakirjojen laadintaan. Lisäksi he voivat osallistua **omaisuuden hoitoon ja kiinteistökauppojen tekemiseen**.

Muut oikeusalan ammatit

Haaste- ja ulosottomiehet

Haaste- ja ulosottomiehet (*huissiers*) ovat oikeuslaitoksen alaisia valtion virkamiehiä, jotka nimitetään virkaansa oikeusministerin asetuksella. He harjoittavat kuitenkin ammattiaan itsenäisesti. Heidän asemaansa säätelevät 27 päivänä joulukuuta 1923 annettu laki, 2 päivänä marraskuuta 1945 annettu hallituksen määräys N:o 45-2592, 29 päivänä helmikuuta 1956 annettu asetus N:o 56-222 ja 14 päivänä elokuuta 1975 annettu asetus N:o 75-770.

Haaste- ja ulosottomiehillä on yksinomainen toimivalta allekirjoittaa menettelyasiakirjoja ja panna täytäntöön oikeuden päätökset ja muut täytäntöönpanomääräykset. He voivat myös laatia erilaisia tarkastuspöytäkirjoja joko tuomioistuimen määräyksestä tai yksityisen osapuolen pyynnöstä. Lisäksi he voivat toimia sovittelijana, isännöitsijänä tai vakuutusasiamiehenä ilmoittamalla tästä omalle alueneuvostolleen tai sen muutoksenhakutuomioistuimen yleiselle syyttäjälle, jonka tuomiopiirissä heidän toimistonsa sijaitsee.

Haaste- ja ulosottomiehet veloittavat siviili- ja kauppaoikeuden alaan liittyvien virkatehtäviensä yhteydessä suorittamistaan toimista palkkion 12 päivänä joulukuuta 1996 annetulla asetuksella N:o 96-1080 vahvistetun taulukon mukaisesti.

Haaste- ja ulosottomiesten etujärjestöjä ovat departementtien ja alueiden tasolla muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivat haaste- ja ulosottomiesten yhdistykset. Lisäksi kansallisen tason yhdistys edustaa koko ammattikuntaa viranomaisissa ja ratkaisee eri alayhdistysten ja myös eri alueyhdistyksiin kuuluvien yksittäisten haaste- ja ulosottomiesten keskinäisiä riita-asioita. [Haaste- ja ulosottomiesten kansallinen yhdistys](#) pitää yllä internet-sivustoa, jossa kerrotaan ammattikunnan tehtävistä. Sivustolla on myös saatavilla [haaste- ja ulosottomiesten yhteystietoluettelo](#).

Muut oikeusalan ammatit

Kauppatuomioistuinten kirjaajat ovat oikeuslaitoksen alaisia valtion virkamiehiä, joiden tehtävänä on avustaa kauppatuomioistuimen jäseniä oikeudenkäynnissä ja kauppatuomioistuimen puheenjohtajaa tämän hallintotehtävissä. He vastaavat eri kirjaamopalveluista ja pitävät yllä kauppa- ja yritysrekistereitä sekä kauppatuomioistuimen tietokantoja ja asiakirjatiedostoja. He toimittavat asiakirjaotteita ja jäljennöksiä, huolehtivat sineteistä ja kirjaamoon talletetuista rahasummista ja laativat kirjaamon asiakirjoja ja vastaavat sen muodollisuuksista toimivaltansa mukaisesti.

Tätä ammattikuntaa säännellään kauppalain L.741-1 – R.741-1 pykälällä.

Ammattikuntaa edustaa viranomaisissa **kauppatuomioistuinten kirjaajien kansallinen neuvosto** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce, CNGTC*), yleishyödyllinen yhteisö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja jonka tehtävänä on puolustaa ammattikunnan kollektiivisia etuja. Neuvosto huolehtii kirjaajien ja kirjaamotyöntekijöiden perus- ja jatkokoulutuksesta, ammattitutkinnoista, järjestää harjoittelupaikkoja ja vastaa niiden seurannasta. Nämä tiedot ovat saatavilla myös [kauppatuomioistuinten kirjaajien kansallisen neuvoston](#) internet-sivustolla.

Oikeudelliset neuvonantajat / yritysjuristit

Oikeudellisen neuvonantajan (*conseil juridique*) toimenkuva on yhdistetty asianajajan toimenkuvaan 31 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla N:o 90-1259.

Yritysjuristit eivät kuulu minkään erillisen ammattikuntasäännösten piiriin.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 07/11/2018